

**OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA MIENIA
STANOWIĄCEGO PRZEDMIOT FINANSOWANIA
DLA KLIENTÓW PKO LEASING S.A.**

Ubezpieczenia

Informacja o postanowieniach ogólnych warunków ubezpieczenia, o których mowa w art. 17 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. 2015, poz. 1844)

RODZAJ INFORMACJI	NUMER JEDNOSTKI REDAKCYJNEJ W OWU
1. Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń	§ 3, § 4, § 5, § 6
2. Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia.	§ 3 ust.2, § 4 ust. 4, § 7, § 8, § 9 ust. 1 § 10 ust. 6, § 11 ust. 2, ust. 10-11, § 13 ust. 5-8, § 14 ust. 1 zdanie 2, ust. 3 zdanie 2, § 16 w zw. z § 15 ust 3-8, § 17 ust. 7, ust.11, ust. 13

§ 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Niniejsze Ogólne warunki ubezpieczenia mienia stanowiącego przedmiot finansowania dla Klientów PKO Leasing S.A. (zwane dalej OWU) mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych przez PKO Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. z przedsiębiorcami posiadającymi zdolność do czynności prawnych i będącymi Korzystającymi z przedmiotu finansowania w rozumieniu OWU.
2. Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta na rachunek właściciela przedmiotu finansowania.

§ 2. DEFINICJE

Użyte w OWU terminy i określenia mają następujące znaczenie:

1. **akty terrorystyczne** – użycie przemocy przez jakąkolwiek osobę lub grupę osób, działających samodzielnie lub w czyimś imieniu lub w powiązaniu z jakąkolwiek organizacją, dokonywane z pobudek politycznych, wyznaniowych, ideologicznych, z powodu przynależności etnicznej, rasowej, z zamiarem wywarcia wpływu na władzę państwową lub administracyjną, powodujące dezorganizację życia publicznego lub skierowane przeciw społeczeństwu z zamiarem jego zastraszenia;
2. **budowla** – obiekt budowlany niestanowiący budynku ani tymczasowego obiektu budowlanego;
3. **budynek** – obiekt budowlany trwale związany z gruntem, posiadający fundamenty i dach, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych, stanowiący całość techniczną i użytkową wraz z wbudowanymi/zamontowanymi na stałe:
  - 1) urządzeniami technologicznymi, instalacjami wraz z ich wyposażeniem,
  - 2) urządzeniami technicznymi zapewniającymi wykorzystanie budynku zgodnie z jego przeznaczeniem, za wyjątkiem mienia stanowiącego maszyny i urządzenia wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej wykonywanej w budynku,
  - 3) elementami wykończeniowymi, za które uważa się m.in.: okucia zewnętrzne, stolarkę okienną i drzwiową, oszklenia, balustrady, okładziny, podłogi, tynki, powłoki malarskie, meble wbudowane oraz
  - 4) elementami zewnętrznymi budynku, o ile wartość mienia wskazanego w pkt 1-4 została ujęta w sumie ubezpieczenia budynku;
4. **budynek o konstrukcji palnej** - obiekt budowlany posiadający:
  - 1) drewnianą konstrukcję nośną lub
  - 2) ściany zewnętrzne w całości wykonane z drewna lub z płyt warstwowych z rdzeniem styropianowym lub poliuretanowym (PI, PUR) lub
  - 3) pokrycie dachowe kryte strzechą, gontem, wiórem;
5. **data końca umowy finansowania** – ostatni dzień miesiąca, w którym przypada płatność ostatniej raty albo opłaty końcowej, w zależności od tego, która z nich jest późniejsza;
6. **Finansujący** – PKO Leasing S.A.;
7. **franszyza redukcyjna** – określona w umowie ubezpieczenia kwota pomniejszająca każdorazowo wysokość należnego odszkodowania;
8. **Korzystający** – przedsiębiorca korzystający z przedmiotu finansowania na podstawie umowy finansowania;
9. **kradzież z włamaniem** – dokonanie zaboru przedmiotu ubezpieczenia po:
  - 1) usunięciu albo w wyniku zniszczenia lub uszkodzenia przy użyciu siły lub narzędzi istniejących zabezpieczeń lub
  - 2) otworzeniu wejścia kluczem podrobionym, dopasowanym lub kluczem oryginalnym zdobytym wskutek kradzieży z włamaniem do innego pomieszczenia lub w wyniku rozboju;
10. **lokaut** - celowe niedopuszczenie do pracy przez pracodawcę grupy pracowników zatrudnionych w danym miejscu, któremu towarzyszy akt agresji wobec ludzi i/lub mienia;
11. **maszyna, urządzenie, wyposażenie** – mienie ruchome (niestanowiące sprzętu elektronicznego), w tym m.in. maszyny samobieżne, maszyny i urządzenia budowlane, maszyny i urządzenia rolne, meble biurowe;
12. **maszyna samobieżna** – maszyna samojezdna oraz każdy pojazd z własnym napędem, za który uznaje się m.in. koparki, koparko-ladowarki, walce drogowe, rozkładarki mas bitumicznych, kombajny, harwestery, niepodlegająca rejestracji oraz obowiązkowi ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów;
13. **materiały niebezpieczne pożarowo** – gazy, ciecze i materiały stałe, które ze względu na swoje właściwości fizykochemiczne stwarzają zagrożenie wybuchem lub szybkim rozwojem pożaru:
  - 1) gazy palne,
  - 2) ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 55°C,
  - 3) materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy palne,
  - 4) materiały zapalające się samorzutnie na powietrzu,
  - 5) materiały wybuchowe i pirotechniczne,
  - 6) materiały ulegające samorzutnemu rozkładowi lub polimeryzacji,
  - 7) materiały mające skłonności do samozapalenia;
14. **należyty stan techniczny** – stan urządzeń i elementów zapewniający spełnianie przez nie założonych cech funkcjonalnych poprzez poddawanie ich okresowym przeglądom, konserwacjom, czy badaniom;
15. **okres obowiązywania umowy finansowania** – okres liczony według pierwotnego harmonogramu płatności wynikających z umowy finansowania, który kończy się w dacie końca umowy finansowania;
16. **okres ubezpieczenia** – okres wyrażony liczbą miesięcy podaną we wniosku o ubezpieczenie;
17. **oprogramowanie komputerowe** – samodzielny program lub element pakietu oprogramowania, który nie jest zaliczany do oprogramowania systemowego lub programów usługowych (narzędziowych);
18. **oprogramowanie systemowe** – oprogramowanie realizujące funkcje konieczne dla działania sprzętu komputerowego;
19. **polisa** – dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia;
20. **przedmiot finansowania** – mienie wykorzystywane przez Korzystającego do prowadzenia działalności gospodarczej, którego zakup jest finansowany przez PKO Leasing S.A. na podstawie umowy finansowania;
21. **przedmiot ubezpieczenia** – wskazany we wniosku o ubezpieczenie i potwierdzony w polisie przedmiot finansowania objęty ochroną ubezpieczeniową w ramach umowy ubezpieczenia;
22. **przywłaszczenie** – bezprawne włączenie przedmiotu finansowania do swojego majątku lub wykonywanie wobec niego w inny sposób uprawnień właścicielskich przez osobę uprawnioną do korzystania z niego, ale niebędącą jego właścicielem, gdy rzecz została wydana sprawcy, w tym przez pomyłkę, wypożyczona lub powierzona w związku z wykonaniem określonych czynności związanych z ww. przedmiotem finansowania. W szczególności przywłaszczenie obejmuje odmowę zwrotu przedmiotu finansowania na wezwanie jego właściciela, w tym w związku z rozwiązaniem albo wygaśnięciem umowy finansowania;
23. **rozbój** – zabór objętego ochroną przedmiotu ubezpieczenia dokonany z miejsca ubezpieczenia na skutek:
  - 1) użycia siły lub groźby natychmiastowego użycia siły skierowanej w stosunku do Korzystającego lub jego pracownika lub osoby, której przedmiotem ubezpieczenia albo doprowadzenia ich do stanu nieprzytomności lub bezbronności albo
  - 2) zmuszenie siłą lub groźbą natychmiastowego użycia siły wobec osób wymienionych w pkt 1 celem otwarcia zabezpieczeń pomieszczenia lub do otwarcia zabezpieczeń przedmiotu ubezpieczenia;
24. **reprezentant Korzystającego** – następujące osoby:
  - 1) w przypadku przedsiębiorstw państwowych działających na podstawie ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych – dyrektor lub jego zastępca lub prokurenci,
  - 2) w przypadku spółek z ograniczoną odpowiedzialnością albo spółek akcyjnych – członkowie zarządu lub prokurenci,
  - 3) w przypadku spółek jawnych – wspólnicy lub prokurenci,
  - 4) w przypadku spółek komandytowych i komandytowo-akcyjnych – komplementariusze lub prokurenci,
  - 5) w przypadku spółek partnerskich – partnerzy, członkowie zarządu lub prokurenci,
  - 6) w przypadku spółek cywilnych – wspólnicy,
  - 7) w przypadku spółdzielni, fundacji i stowarzyszeń – członkowie zarządu,
  - 8) w przypadku osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą – te osoby i ich pełnomocnicy;
25. **stały dozór** – nadzór nad przedmiotem ubezpieczenia sprawowany przez koncesjonowaną agencję ochrony mienia lub przez Korzystającego i/lub jego pracowników polegający na dokonywaniu okresowego patrolowania obszaru chronionego;
26. **stan po spożyciu alkoholu** – stan, gdy zawartość alkoholu w organizmie wynosi bądź przekracza 0,2 promila stężenia we krwi albo w przypadku obecności w wydychanym powietrzu od 0,1 mg alkoholu w 1 dm³;
27. **tymczasowy obiekt budowlany** – obiekt budowlany przeznaczony do czasowego użytkowania, przewidziany do przeniesienia w inne miejsce lub rozbiórki, a także obiekt budowlany niepołączony trwale z gruntem:
  - 1) hale i powłoki namiotowe,
  - 2) hale stalowe,

- 3) rusztowania, szalunki,
- 4) powłoki i hale pneumatyczne tzw „balonowe”,
- 5) obiekty kontenerowe;
28. **Ubezpieczający** – przedsiębiorca posiadający zdolność do czynności prawnych, który ma siedzibę lub główne miejsce prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zawierający umowę ubezpieczenia, będący jednocześnie Korzystającym;
29. **Ubezpieczony** – właściciel przedmiotu finansowania;
30. **ubezpieczyciel lub PKO TU S.A.** – PKO Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. z siedzibą w Warszawie, udzielający ochrony ubezpieczeniowej na podstawie OWU;
31. **umowa finansowania** – zawarta pomiędzy Finansującym a Korzystającym umowa leasingu, jak również umowa: pożyczki, najmu, dzierżawy, zastawu rejestrowego, przewłaszczenia na zabezpieczenie dotycząca przedmiotu finansowania;
32. **umowa ubezpieczenia** – umowa ubezpieczenia, do której zastosowanie znajdują OWU, zawarta pomiędzy PKO TU S.A. a Korzystającym, na podstawie której ochroną zostaje objęty przedmiot finansowania wymieniony we wniosku o ubezpieczenie;
33. **wartość fakturowa brutto** – wartość fakturowa przedmiotu finansowania z podatkiem VAT wskazanym na fakturze;
34. **wartość fakturowa netto** – wartość fakturowa przedmiotu finansowania bez podatku VAT wskazanego na fakturze;
35. **wyłudzenie** – doprowadzenie do niekorzystnego rozporządzenia przedmiotem finansowania na szczególności jego wydanie osobie trzeciej przez umyślnie działającego Korzystającego lub osobę podającą się za niego jeśli osoba ta działa w porozumieniu z Korzystającym;
36. **zbycie przedmiotu** – moment, w którym Finansujący przestaje być właścicielem przedmiotu ubezpieczenia;
37. **zdarzenie ubezpieczeniowe** – zniszczenie, uszkodzenie lub utrata przedmiotu ubezpieczenia na skutek wystąpienia nagłego, nieprzewidzianego i niezależnego od woli Finansującego i/lub Korzystającego zdarzenia nie podlegającego wyłączeniu w niniejszych OWU.

§ 3. PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

1. Z zastrzeżeniem wyłączeń przedmiotowych wskazanych w § 7 przedmiot ubezpieczenia stanowić mogą:
  - 1) budynki;
  - 2) budowle;
  - 3) maszyny, urządzenia, wyposażenie;
  - 4) oprogramowanie;
  - 5) rowery;
  - 6) gokarty, quady;
  - 7) sprzęt elektroniczny stacjonarny i przenośny wraz z oprogramowaniem systemowym;
  - 8) tymczasowe obiekty budowlane.
2. Przedmiot ubezpieczenia inny niż wymienione w ust.1, może zostać objęty ochroną wyłącznie za uprzednią pisemną zgodą ubezpieczyciela.

§ 4. WARTOŚĆ PRZEDMIOTU UBEZPIECZENIA

1. Zawarcie umowy ubezpieczenia w odniesieniu do przedmiotów finansowania określonych w § 3 ust. 1 pkt 1, pkt 3-4 oraz 6-7 możliwe jest pod warunkiem, że wartość jednostkowa przedmiotu oraz określona dla niego we wniosku o ubezpieczenie suma ubezpieczenia, ustalona zgodnie z § 9 ust. 2, nie przekracza 4 000 000 PLN (cztery miliony złotych), z zastrzeżeniem ust. 5.
2. Zawarcie umowy ubezpieczenia w odniesieniu do przedmiotów finansowania określonych w § 3 ust. 1 pkt 2 i 8 możliwe jest pod warunkiem, że wartość jednostkowa przedmiotu oraz określona dla niego we wniosku o ubezpieczenie suma ubezpieczenia ustalona zgodnie z § 9 ust. 2 nie przekracza 1 000 000 PLN (jeden milion złotych), z zastrzeżeniem ust. 5.
3. Zawarcie umowy ubezpieczenia roweru możliwe jest pod warunkiem, że określona we wniosku o ubezpieczenie suma ubezpieczenia ustalona zgodnie z § 9 ust. 2 nie przekracza 20 000 PLN (dwadzieścia tysięcy złotych), z zastrzeżeniem ust. 5.
4. W odniesieniu do przedmiotów finansowania objętych ochroną w ramach ubezpieczenia mienia w transporcie (cargo) tj. w trakcie przewozu dokonywanego środkami transportu samochodowego i kolejowego, ustala się, że ochroną objęte są przedmioty, pod warunkiem, że ich łączna wartość **na jeden środek transportu** nie przekracza 2 000 000 PLN (dwa miliony złotych), z zastrzeżeniem ust. 5.
5. W przypadku każdego przedmiotu finansowania, którego suma ubezpieczenia przekracza limity określone w ust 1-4 oraz przedmiotu określonego w § 3 ust. 2 do zawarcia umowy ubezpieczenia wymagana jest uprzednia pisemna zgoda PKO TU S.A.

§ 5. ZAKRES TERYTORIALNY I MIEJSCE UBEZPIECZENIA

1. Z zastrzeżeniem ust. 2-6 miejscem ubezpieczenia jest miejsce, w którym przedmiot ubezpieczenia wykorzystywany jest do faktycznego prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium Europy.
2. W przypadku budynków, budowli, tymczasowych obiektów budowlanych miejscem ubezpieczenia jest terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
3. W ubezpieczeniu mienia w transporcie miejscem ubezpieczenia jest każde miejsce na terenie Europy, w którym znajduje się przedmiot ubezpieczenia w związku z jego transportem lub przenoszeniem oraz przemieszczeniem się przy użyciu własnego napędu.
4. W ubezpieczeniu przenośnego sprzętu elektronicznego miejscem ubezpieczenia jest cały świat z zastrzeżeniem ust. 6.
5. W przypadku zgłoszenia do ubezpieczenia przedmiotu finansowania, którego wartość przekracza 4 000 000 PLN (cztery miliony złotych), niezbędne jest określenie we wniosku o ubezpieczenie lokalizacji, w której przedmiot się znajduje lub ma być wykorzystywany.
6. W przypadku zgłoszenia do ubezpieczenia przenośnego sprzętu elektronicznego, który ma być wykorzystywany jako sprzęt elektroniczny stacjonarny, miejscem ubezpieczenia jest określona we wniosku o ubezpieczenie lokalizacja, w której przedmiot się znajduje lub ma być wykorzystywany.

§ 6. ZAKRES UBEZPIECZENIA

1. Odpowiedzialnością ubezpieczyciela objęte są zdarzenia ubezpieczeniowe opisane w ust. 2, które wystąpiły w okresie ubezpieczenia oraz w miejscu ubezpieczenia w rozumieniu OWU niepodlegające wyłączeniu na mocy postanowień OWU.
2. Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność za zdarzenia ubezpieczeniowe skutkujące szkodą powodującą konieczność naprawy, wymiany lub odtworzenia przedmiotu ubezpieczenia albo szkodą w postaci utraty przedmiotu ubezpieczenia na skutek kradzieży z włamaniem lub rozboju łącznie z kosztami poniesionymi w celu:
  - 1) zapobieżenia powstaniu szkody;
  - 2) ratowania przedmiotu ubezpieczenia przed szkodą lub zwiększeniem jej rozmiarów oraz
  - 3) uprzątnięcia pozostałości po szkodzie.
3. Odpowiedzialność ubezpieczyciela obejmuje szkody powstałe w przedmiocie ubezpieczenia w trakcie:
  - 1) eksploatacji lub tymczasowego składowania;
  - 2) samoczynnego przemieszczania się, przenoszenia z włączeniem załadunku i wyładunku;
  - 3) przewozu dokonywanego środkami transportu kolejowego i samochodowego, bez względu na to, kto będzie dokonywał transportu;
  - 4) podczas prowadzenia prac montażowych, napraw i konserwacji.
4. Na wniosek Korzystającego możliwe jest zawarcie umowy ubezpieczenia w zakresie określonym w ust. 2 z wyłączeniem odpowiedzialności za szkody powstałe na skutek kradzieży z włamaniem i rozboju.

§ 7. WYŁĄCZENIA PRZEDMIOTOWE

O ile nie umówiono się inaczej, ochroną ubezpieczeniową nie są obejmowane następujące przedmioty finansowania:

- 1) budynki i budowle wyłączone z eksploatacji i/lub przeznaczone do rozbiórki oraz znajdujące się w nich mienie stanowiące przedmiot finansowania;
- 2) budynki i budowle w stadium budowy, o ile nie umówiono się inaczej;
- 3) budynki i budowle o konstrukcji palnej;
- 4) szklarnie;
- 5) pojazdy i urządzenia dopuszczone do ruchu na drogach publicznych, zarejestrowane i podlegające obowiązkowi ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów, inne niż żurawie samojezdne;
- 6) statki powietrzne i pływające, tabor kolejowy oraz ich wyposażenie;
- 7) urządzenia wiertnicze oraz sprzęt do wykonywania odwiertów ropy, gazu i/lub odwiertów geotermicznych;
- 8) przedmioty znajdujące się poza linią brzegową akwenów wodnych;
- 9) mienie będące przedmiotem wynajmu krótkoterminowego, trwającego do 3 miesięcy, świadczonego w ramach prowadzonej przez Korzystającego działalności gospodarczej (wypożyczanie sprzętu, maszyn, urządzeń osobom trzecim);
- 10) licencje, niestanowiące oprogramowania systemowego zainstalowanego w objętym ochroną stacjonarnym lub

przeñośnym sprzęcie elektronicznym albo oprogramowania komputerowego zgłoszonego do ubezpieczenia;

- 11) dane zawarte na jakichkolwiek nośnikach;
- 12) przedmioty znajdujące się w podziemnych częściach kopalń;
- 13) grunty, gleba;
- 14) przeñośny sprzęt elektroniczny, który zgłoszony został do ubezpieczenia jako sprzęt elektroniczny stacjonarny i znajdujący się poza wskazanym w polisie miejscem ubezpieczenia.

§ 8. WYŁĄCZENIA ZAKRESOWE

1. PKO TU S.A. nie ponosi odpowiedzialności za szkody:
  - 1) powstałe wskutek działań wojennych, stanu wyjątkowego, rewolucji, wojny domowej, aktów terrorystycznych, sabotażu;
  - 2) spowodowane reakcją jądrową, skażeniem biologicznym, chemicznym, radioaktywnym lub zanieczyszczeniem odpadami przemysłowymi;
  - 3) spowodowane bezpośrednim działaniem wszelkiego rodzaju wirusów komputerowych i złośliwego oprogramowania (malware);
  - 4) górnicze tj. za zdarzenia, za które odpowiedzialność jest regulowana przez prawo geologiczne lub górnicze;
  - 5) w mieniu zajęтым na podstawie prawomocnej decyzji administracyjnej lub orzeczenia sądowego przez uprawnione organy władzy państwowej lub samorządowej;
  - 6) na skutek rażącego niedbalstwa i działania umyślnego reprezentantów Korzystającego, chyba że w przypadku rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności;
  - 7) na skutek działania Korzystającego lub jego pracowników lub osób, którym Korzystający powierzył przedmiot ubezpieczenia (w związku z wykonaniem określonych czynności związanych z ww. przedmiotem) pod wpływem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii lub leków upośledzających sprawność psychofizyczną;
  - 8) na skutek niezachowania należytego stanu bezpieczeństwa i higieny pracy w miejscu ubezpieczenia przez Korzystającego lub jego reprezentantów;
  - 9) na skutek celowego uszkodzenia przedmiotu ubezpieczenia w związku z wewnętrznymi zamieszkami, strajkami, lokautami lub zwolnieniami grupowymi pracowników.
2. Poza wyłączeniami odpowiedzialności określonymi w ust.1 PKO TU S.A. nie ponosi odpowiedzialności za szkody:
  - 1) powstałe na skutek nieprzeźręgania przez Korzystającego wymogów określonych w obowiązujących przepisach prawa, Polskich Normach i normach branżowych właściwych dla prowadzonej przez Korzystającego działalności gospodarczej, o ile miało to wpływ na powstanie szkody lub jej rozmiar;
  - 2) powstałe na skutek błędów projektowych, konstrukcyjnych, materiałowych lub odlewniczych przedmiotu ubezpieczenia;
  - 3) powstałe na skutek wadliwego wykonania, błędów w produkcji lub wad ukrytych przedmiotu ubezpieczenia;
  - 4) spowodowane przez wpływ warunków atmosferycznych, które należało uwzględnić z uwagi na porę roku lub warunki miejscowe, takich jak działanie energii słonecznej, wilgoci atmosferycznej, suchości powietrza;
  - 5) powstałe wskutek długotrwałego działania wody gruntowej oraz długotrwałego działania wilgoci;
  - 6) powstałe wskutek naturalnych właściwości przedmiotu ubezpieczenia oraz jego normalnego zużycia, zesterzenia, ścierania, utlenienia;
  - 7) wewnętrzne (awarie) w częściach i materiałach eksploatacyjnych, które w okresie użytkowania muszą być wielokrotnie wymieniane z uwagi na ich zużywanie się;
  - 8) w mieniu znajdującym się w obiektach budowlanych (w rozumieniu prawa budowlanego) wykorzystywanych niezgodnie z ich przeznaczeniem, w zakresie w jakim miało to wpływ na powstanie lub rozmiar szkody;
  - 9) wewnętrzne (awarie) powstałe podczas testów, ruchów i obciążeń próbnych lub gdy przedmiot był używany w sposób i do celów innych niż te, do których jest przeznaczony;
  - 10) za które odpowiedzialna jest zidentyfikowana osoba trzecia: dostawca, producent lub wykonawca usługi, chyba że osoba ta zaprzestała działalności, kwestionuje obowiązek poniesienia odpowiedzialności za powstałą szkodę lub nie posiada wystarczających środków na pokrycie szkody;
  - 11) powstałe w wyniku utraty przedmiotu ubezpieczenia, w tym także na skutek kradzieży zwykłej, przywłaszczenia, wyłudzenia lub zaginięcia, o ile do utraty przedmiotu ubezpieczenia doszło w wyniku zdarzenia niestanowiącego kradzieży z włamaniem albo rozboju;

- 12) powstałe wskutek kradzieży z włamaniem i rozboju w obiektach i miejscach niezabezpieczonych zgodnie z postanowieniami §15 ust. 6-8 OWU, w zakresie w jakim brak wymaganych zabezpieczeń przeciwkradzieżowych miał wpływ na powstanie szkody lub jej rozmiar;
- 13) spowodowane użyciem środka transportu nieprzeznaczonego lub nieprzystosowanego do przewozu określonego rodzaju przedmiotów ubezpieczenia, lub spowodowane złym stanem technicznym środka transportu albo wadliwym załadunkiem;
- 14) powstałe w wyniku niewłaściwego załadowania, umocowania lub rozmieszczenia przedmiotu ubezpieczenia na lub w środku transportu, niewłaściwego opakowania lub użycia niewłaściwych lub niesprawnych urządzeń do wykonania czynności załadunkowych i wyładunkowych;
- 15) powstałe wskutek działania kierowcy lub osób dokonujących transportu, rozładunku i załadunku: w stanie po spożyciu alkoholu lub pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 16) w rurach wiertniczych, kołnierzach, wiertłach, rozszerzarkach, rurach rdzeniowych, ostłonach i innego rodzaju narzędziach znajdujących się poniżej stołu obrotowego i/lub powierzchni gruntu;
- 17) w rowerach:
  - a) wypożyczanych w ramach prowadzonej działalności gospodarczej lub zarobkowej,
  - b) spowodowane awarią elektryczną lub mechaniczną, rozerwaniem na skutek działania siły odśrodkowej lub wadliwym smarowaniem,
  - c) spowodowane uprawianiem sportów ekstremalnych lub wyczynowych, za które uznaje się : downhill dirt jumping, freeride, kolarstwo górskie, cross rowerowy, rajdy terenowe, kolarstwo szosowe;
- 18) w gokartach powstałe:
  - a) wskutek użytkowania przedmiotu do uczestnictwa w wyścigach i rajdach o charakterze wyczynowym lub używania go w celach wyczynowego lub zawodowego uprawiania sportu;
  - b) wskutek ruchu pojazdu poza zamkniętym torem wyścigowym;
  - c) wskutek awarii elektrycznej lub mechanicznej, rozerwania, zepsucia, zamarznięcia czynnika chłodzącego lub innego płynu, wadliwego smarowania lub braku oleju lub czynnika chłodzącego.
- 19) powstałe w oprogramowaniu użytkowym na skutek błędów w kodzie programu.

§ 9. SUMA UBEZPIECZENIA

1. Suma ubezpieczenia określona dla danego przedmiotu ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności ubezpieczyciela.
2. Suma ubezpieczenia jest ustalana we wniosku o ubezpieczenie i potwierdzona w dokumencie polisy, odrębnie dla każdego przedmiotu ubezpieczenia i odpowiada następującej wartości przedmiotu ubezpieczenia:
  - 1) wartości fakturowej netto albo
  - 2) wartości fakturowej brutto (wraz z doliczonym podatkiem VAT wskazanym w fakturze).
3. Suma ubezpieczenia dla danego przedmiotu ubezpieczenia jest stała przez cały okres ubezpieczenia i nie podlega zmniejszeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań.
4. Postanowienie ust. 3 nie znajduje zastosowania do ustalonych w umowie ubezpieczenia limitów odpowiedzialności.
5. Jeżeli Korzystający w trakcie trwania umowy ubezpieczenia podwyższy wartość przedmiotu ubezpieczenia poprzez wprowadzenie zmian technicznych lub zakup nowej części składowej lub przynależności przedmiotu ubezpieczenia, obowiązany jest do zgłoszenia ubezpieczycielowi nowej (podwyższonej) wartości przedmiotu ubezpieczenia w celu podwyższenia sumy ubezpieczenia, która będzie obowiązywała od dnia następnego po podpisaniu aneksu do umowy ubezpieczenia.
6. Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą za koszty, o jakich mowa w § 6 ust. 2, w granicach ustalonej sumy ubezpieczenia dla danego przedmiotu ubezpieczenia.
7. W przypadku, gdy wartość fakturowa przedmiotu finansowania określona jest w walucie obcej, wartość sumy ubezpieczenia przelicza się na złote polskie według średniego kursu NBP na dzień złożenia wniosku o ubezpieczenie.
8. Suma ubezpieczenia budynku nie obejmuje wartości nieruchomości gruntowej, na której jest posadowiony.

§ 10. ZAWARCIE UMOWY UBEZPIECZENIA

- Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie pisemnego wniosku wypełnionego przez Ubezpieczającego, skierowanego do PKO TU S.A. na jego formularzu i zawierającego dane niezbędne do oceny ryzyka i wyliczenia kosztów ubezpieczenia.
- Wniosek powinien zawierać co najmniej następujące dane:
  - nazwę i adres Ubezpieczającego/Ubezpieczonego;
  - NIP i REGON Ubezpieczającego/Ubezpieczonego;
  - rodzaj działalności wg klasyfikacji PKD;
  - okres ubezpieczenia oraz początek odpowiedzialności, jeżeli ma być inny niż wynikający z OWU;
  - miejsce ubezpieczenia na zasadach wskazanych w § 5;
  - przedmiot ubezpieczenia;
  - sumę ubezpieczenia z oznaczeniem wartości fakturowej netto lub brutto;
  - numer umowy finansowania;
  - postanowienia odbiegające od warunków określonych w OWU, o ile zostały ustalone za zgodą ubezpieczyciela.
- Ubezpieczający jest obowiązany udzielić PKO TU S.A. odpowiedzi na wszystkie pytania umieszczone na formularzu wniosku lub skierowane do niego w innej formie pisemnej przed zawarciem umowy ubezpieczenia. Jeżeli PKO TU S.A. zawarło umowę ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
- W okresie trwania umowy ubezpieczenia, Ubezpieczający ma obowiązek zgłaszania niezwłocznie w formie pisemnej, zmian okoliczności wymienionych w ust. 3.
- Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela obowiązki określone w ust. 3-4 ciąży również na przedstawicielu i obejmują ponadto okoliczności jemu znane.
- Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 3-5 nie zostały podane do wiadomości ubezpieczyciela. Jeżeli do naruszenia ust. 3-5 doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że zdarzenie ubezpieczeniowe jest skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.
- Zawarcie umowy ubezpieczenia potwierdzone jest Ubezpieczającemu dokumentem polisy ubezpieczeniowej wystawionej przez dedykowanego przez PKO TU S.A. agenta, na podstawie wniosku o ubezpieczenie, który stanowi integralną część umowy ubezpieczenia.

§ 11. CZAS TRWANIA UMOWY UBEZPIECZENIA

- Umowę ubezpieczenia zawiera się na czas określony, zwany okresem ubezpieczenia, wskazany we wniosku o ubezpieczenie i potwierdzony w polisie z zastrzeżeniem ust. 2.
- Okres ubezpieczenia dla danego przedmiotu finansowania nie może trwać dłużej, niż do daty końca umowy finansowania i jednocześnie nie dłużej, niż 60 miesięcy.
- Na podstawie oświadczenia Ubezpieczającego złożonego we wniosku o ubezpieczenie umowa ulega odnowieniu na kolejny okres ubezpieczenia, analogiczny do dotychczasowego, o ile ubezpieczyciel albo Ubezpieczający nie złoży pisemnego oświadczenia o niewyrażeniu zgody na odnowienie umowy ubezpieczenia, najpóźniej w terminie 30 dni przed upływem bieżącego okresu ubezpieczenia z zastrzeżeniem ust. 4.
- Postanowienie ust. 3 w zakresie odnowienia nie dotyczy umów ubezpieczenia, dla których zawarcia wymagana była uprzednia pisemna zgoda PKO TU S.A.
- Zawarcie nowej umowy w trybie odnowienia opisanym w ust. 3, następuje na warunkach ustalonych z Ubezpieczającym, obowiązujących dla dotychczasowej umowy ubezpieczenia oraz z zastosowaniem OWU.
- W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na kolejny okres ubezpieczenia, ubezpieczyciel lub działający w jego imieniu dedykowany agent, zobowiązany jest wystawić dokument potwierdzający zawarcie nowej umowy ubezpieczenia i doręczyć go Ubezpieczającemu.
- Jeżeli nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność PKO TU S.A. w przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia po raz pierwszy na podstawie OWU rozpoczyna się od momentu podpisania protokołu odbioru przedmiotu finansowania przez Korzystającego jednak nie wcześniej niż od dnia złożenia wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia przez Ubezpieczającego, z zastrzeżeniem ust. 8.
- W przypadku zawarcia kolejnej umowy w trybie odnowienia opisanym w ust. 3, nowy okres ubezpieczenia oraz odpowiedzialność ubezpieczyciela rozpoczyna się następnego dnia po zakończeniu poprzedniego okresu ubezpieczenia.
- W razie zbycia przedmiotu ubezpieczenia, prawa z umowy ubezpieczenia mogą być, za pisemną zgodą PKO TU S.A., przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia do ostatniego dnia na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia nie dłużej

- jednak, niż na okres 12 miesięcy po zbyciu przedmiotu ubezpieczenia. W razie przeniesienia własności przedmiotu ubezpieczenia na rzecz Korzystającego zgoda na przeniesienie praw z umowy ubezpieczenia na Korzystającego nie jest wymagana. W razie przeniesienia praw, o których mowa powyżej, na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia (w tym na Korzystającego) przechodzą także obowiązki, które ciążyły na zbywcy chyba, że strony za zgodą PKO TU S.A. umówiły się inaczej. Pomimo przejścia obowiązków, zbywca odpowiada solidarnie z nabywcą za zapłatę składki przypadającej za czas do chwili przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę. Jeżeli prawa, o których mowa powyżej nie zostały przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia, stosunek ubezpieczenia wygasa, a tym samym umowa ubezpieczenia ulega rozwiązaniu z chwilą przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.
- Ochrona ubezpieczeniowa PKO TU S.A. ustaje:
    - z upływem ostatniego dnia okresu ubezpieczenia, na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia, z zastrzeżeniem przypadku opisanego w ust. 3;
    - w dniu wygaśnięcia stosunku ubezpieczenia w związku ze zbyciem przedmiotu ubezpieczenia przez jego właściciela, w okolicznościach wskazanych w ust. 9, jego całkowitego zniszczenia lub utraty na skutek kradzieży z włamaniem i rozboju;
    - z chwilą rozwiązania umowy ubezpieczenia przed upływem umówionego okresu ubezpieczenia, w przypadkach wskazanych w ust. 12 i 13, lub rozwiązania na mocy porozumienia stron.
  - W przypadku mienia w transporcie ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się z chwilą rozpoczęcia załadunku mienia w miejscu nadania i kończy się z chwilą zakończenia wyładunku mienia w miejscu przeznaczenia z zastrzeżeniem, że rozpoczęcie czynności załadunku/wyładunku ma miejsce w czasie nie dłuższym niż 12 godzin przed rozpoczęciem/po zakończeniu przewozu.
  - Umowa ubezpieczenia może być rozwiązana przez każdą ze stron w przypadku ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa powstania szkody, w wyniku której strona zażądała zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.
  - Jeżeli umowa ubezpieczenia została zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo do odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy, przy czym termin 30 dni w odniesieniu do odstąpienia od umowy ubezpieczenia zawartej w trybie odnowienia, opisanym w ust. 3, liczony jest od dnia otrzymania dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy ubezpieczenia na kolejny okres ubezpieczenia.
  - Ubezpieczającemu przysługują te same uprawnienia co do rozwiązania, wypowiedzenia, odstąpienia od umowy ubezpieczenia zawartej w trybie odnowienia opisanego w ust. 3, jakie miał w stosunku do dotychczasowej umowy ubezpieczenia.

§ 12. SKŁADKA

- Składkę za ubezpieczenie oblicza się za czas trwania odpowiedzialności PKO TU S.A. zgodnie z obowiązującą taryfą z dnia złożenia wniosku o ubezpieczenie, po dokonaniu oceny ryzyka, z uwzględnieniem rodzaju przedmiotu ubezpieczenia, zakresu ubezpieczenia, sum ubezpieczenia.
- Na dzień złożenia wniosku o ubezpieczenie Ubezpieczający informowany jest o wysokości stawki za ubezpieczenie oraz o możliwościach jej zmiany zgodnie z ust. 3.
- W przypadku, gdy wartość fakturowa przedmiotu ubezpieczenia na dzień zawarcia umowy ubezpieczenia, ulegnie zmianie w stosunku do wartości określonej w umowie finansowania, wysokość składki podanej przez PKO TU S.A. na dzień złożenia wniosku o ubezpieczenie może ulec zmianie w zależności od zmiany wartości przedmiotu.
- Składka ubezpieczeniowa płatna jest jednorazowo za cały okres ubezpieczenia wskazany w polisie.
- Do zaplacenienia składki zobowiązany jest Ubezpieczający.
- Odstąpienie, rozwiązanie, wygaśnięcie lub wypowiedzenie umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku opłacenia składki za okres, w którym PKO TU S.A. ponosiło odpowiedzialność z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia.
- Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za niewykorzystany okres ochrony ubezpieczeniowej proporcjonalnie do niewykorzystanego okresu ubezpieczenia.

§ 13. USTALENIE SZKODY I WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

1. Odszkodowanie ustala się w kwocie odpowiadającej wartości szkody, jednakże nie wyższej niż suma ubezpieczenia albo limit, jeżeli taki został ustalony na dany przedmiot ubezpieczenia lub zdarzenie.
  2. W przypadku szkody polegającej na całkowitym zniszczeniu lub utracie przedmiotu ubezpieczenia w wyniku kradzieży z włamaniem lub rozboju odszkodowanie ustala się w wysokości równej sumie ubezpieczenia na dzień zawarcia umowy ubezpieczenia.
  3. W przypadku uszkodzenia przedmiotu ubezpieczenia, odszkodowanie ustala się na podstawie kosztów niezbędnych do przywrócenia stanu mienia sprzed powstania szkody z uwzględnieniem zasad, na jakich została ustalona suma ubezpieczenia.
  4. Za koszty odbudowy lub remontu budynków i budowli przyjmuje się koszty robót budowlano – instalacyjnych z uwzględnieniem nakładów na opracowanie dokumentacji projektowej i nadzoru nad budową, wyliczone zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalania cen na podstawie katalogów nakładów rzeczowych i katalogów nakładów pracy oraz publikowanymi cenami średnimi obowiązującymi na danym terenie, potwierdzone rachunkami wykonawcy lub kosztorysem.
  5. Za wysokość szkody przyjmuje się koszt naprawy lub cenę nabycia mienia tego samego rodzaju, typu, modelu i o tych samych lub zbliżonych parametrach, z uwzględnieniem kosztu transportu i montażu:
    - 1) w pełnej wysokości bez potrącenia podatku VAT oraz bez potrącenia zużycia technicznego w przypadku, gdy suma ubezpieczenia została ustalona w oparciu o wartość fakturową brutto,
    - 2) z potrąceniem podatku VAT lecz bez potrącenia zużycia technicznego w przypadku, gdy suma ubezpieczenia została ustalona w oparciu o wartość fakturową netto.
  6. W przypadku naprawy uszkodzonego przedmiotu ubezpieczenia, której koszt określony jest w walucie obcej, koszt naprawy wyliczany jest według średniego kursu waluty ogłoszonego przez NBP i obowiązującego w dniu wystawienia faktury za naprawę.
  7. Wysokość odszkodowania będzie odpowiadać wysokości udokumentowanej szkody w przedmiocie finansowania skorygowanej następująco:
    - 1) od ustalonej wysokości szkody potrąca się wartość mienia, które nadaje się jeszcze do dalszego użytku, sprzedaży, przeróbki lub odbudowy z zastrzeżeniem pkt. 2,
    - 2) od ustalonej zgodnie z pkt.1 kwoty odszkodowania potrąca się wysokość franszyzy redukcyjnej w wysokości ustalonej w lit. a-b z zastrzeżeniem pozostałych postanowień OWU:
      - a) 250 PLN (dwieście pięćdziesiąt złotych) dla przedmiotów ubezpieczenia, dla których suma ubezpieczenia nie przekracza 100 000 PLN,
      - b) 500 PLN (pięćset złotych) dla pozostałych przedmiotów ubezpieczenia;
    - 3) w odniesieniu do szkód powstałych w maszynach samobieżnych znajdujących się:
      - a) poza budynkiem lecz na terenie ogrodzonym, dla których suma ubezpieczenia wynosi więcej niż 500 000 PLN zastosowanie ma franszyza redukcyjna w wysokości 20% należnego odszkodowania i nie mniej niż 10 000 PLN w przypadku braku zabezpieczenia o jakim mowa w § 15 ust 7 pkt 3 lit. a);
      - b) na nieogrodzonym terenie otwartym:
        - i. dla których suma ubezpieczenia wynosi nie więcej niż 400 000 PLN zastosowanie znajduje franszyza redukcyjna w wysokości 10% wartości należnego odszkodowania, nie mniej niż 1 000 PLN z zastrzeżeniem postanowienia poniżej,
        - ii. dla których suma ubezpieczenia wynosi więcej niż 400 000 PLN zastosowanie znajduje franszyza redukcyjna w wysokości 20% wartości należnego odszkodowania, nie mniej niż 10 000 PLN przy braku spełnienia warunku określonego w § 15 ust 7 pkt 3 lit. b);
    - 4) do wysokości odszkodowania dolicza się w granicach sumy ubezpieczenia poniesione koszty zabezpieczenia zagrożonego mienia przed szkodą, koszty związane z ratowaniem dotkniętego szkodą mienia oraz koszty uprzątnięcia pozostałości po szkodzie, o których mowa w § 6 ust. 2.
  8. Przy ustalaniu wysokości szkody nie uwzględnia się:
    - 1) wartości naukowej, kolekcjonerskiej, zabytkowej, artystycznej lub pamiątkowej;
    - 2) dodatkowych kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą;
    - 3) kosztów związanych z koniecznością dostosowania przedmiotu ubezpieczenia do wymogów prawnych w zakresie konstrukcji, które nie obowiązywały w chwili powstania przedmiotu ubezpieczenia;
    - 4) kosztów innowacji, modernizacji lub ulepszeń.
- #### § 14. ZGŁOSZENIE SZKODY I WYPŁATA ODSZKODOWANIA
1. W razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego Korzystający lub Finansujący (jeżeli jest Ubezpieczonym i przedmiot ubezpieczenia jest pod jego pieczęcią) zobowiązany jest użyć dostępnych mu środków w celu zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów. Jeżeli Finansujący lub Korzystający umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w zdaniu poprzedzającym, ubezpieczyciel jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu. Ubezpieczyciel, w granicach sumy ubezpieczenia, obowiązany jest zwrócić koszty wynikłe z zastosowania środków określonych w zdaniu poprzedzającym, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne.
  2. W razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego Korzystający i Finansujący (jeżeli jest Ubezpieczonym) zobowiązani są zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę.
  3. W razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego powodującego szkodę w przedmiocie ubezpieczenia Korzystający a Ubezpieczony, o ile wiedział o zawarciu umowy ubezpieczenia na jego rachunek, zobowiązany jest niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 3 (trzech) dni od dnia zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego lub powzięcia wiadomości o jego zajściu, zawiadomić ubezpieczyciela o zdarzeniu ubezpieczeniowym. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku określonego w zdaniu poprzedzającym ubezpieczyciel może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie lub świadczenie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło ubezpieczycielowi ustalenie okoliczności i skutków zdarzenia. Skutki braku zawiadomienia ubezpieczyciela o zdarzeniu nie następują, jeżeli ubezpieczyciel w terminie wyznaczonym do zawiadomienia otrzymał wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.
  4. Wraz ze zgłoszeniem roszczenia, zgłaszający powinien złożyć następujące dokumenty:
    - 1) dokumenty potwierdzające wartość przedmiotu ubezpieczenia oraz prawo do dysponowania nim;
    - 2) sporządzony przez Korzystającego/Ubezpieczonego na własny koszt oraz w formie i terminie uzgodnionym przez strony rachunek szkody wraz z dokumentacją źródłową stanowiącą podstawę sporządzenia tego rachunku;
    - 3) inne dokumenty niezbędne do ustalenia zasadności roszczenia, których zażąda ubezpieczyciel, a które Korzystający/Ubezpieczony będzie w stanie uzyskać;
    - 4) udzielić ubezpieczycielowi lub powołanemu przez niego rzeczoznawcy wyjaśnień dla ustalenia okoliczności powstania szkody;
    - 5) udostępnić miejsce powstania szkody w celu przeprowadzenia przez ubezpieczyciela inspekcji oraz przedstawić dowody jakich odpowiednio do stanu rzeczy może ubezpieczyciel wymagać;
    - 6) kosztorys naprawy przedmiotu ubezpieczenia;
    - 7) wskazanie numeru rachunku do przekazania odszkodowania.
  5. Po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową, w terminie 7 (siedmiu) dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, ubezpieczyciel poinformuje o tym Ubezpieczającego i Ubezpieczonego oraz podejmie postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia ubezpieczeniowego, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania lub świadczenia, a także poinformuje osobę występującą z roszczeniem na piśmie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela lub wysokości odszkodowania lub świadczenia, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.
  6. Ubezpieczyciel zobowiązany jest do dokonania wypłaty odszkodowania w terminie 30 (trzydziestu) dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o zdarzeniu ubezpieczeniowym.
  7. Gdyby wyjaśnienie w terminie, o którym mowa w ust. 6, okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela albo wysokości odszkodowania lub świadczenia okazało się niemożliwe, odszkodowanie lub świadczenie powinno być spełnione w ciągu 14 (czternastu) dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania lub świadczenia ubezpieczyciel powinien spełnić w terminie przewidzianym w ust. 6.

8. Jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, ubezpieczyciel poinformuje o tym na piśmie osobę występującą z roszczeniem oraz Ubezpieczającego i Ubezpieczonego w przypadku, gdy nie są oni osobami zgłaszającymi roszczenie, w terminach określonych w ust. 6 i 7, wskazując na okoliczności oraz na podstawie prawnej uzasadniającej całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania lub świadczenia oraz pouczy tę osobę o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.
9. Ubezpieczyciel zobowiązany jest udostępnić Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu oraz uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, informacje i dokumenty gromadzone w celu ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela lub wysokości odszkodowania. Osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez ubezpieczyciela udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez ubezpieczyciela.
10. Informacje i dokumenty, o których mowa w ust. 9, ubezpieczyciel może udostępnić Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu oraz uprawnionemu na ich żądanie w postaci elektronicznej.
11. Odszkodowanie jest wypłacane Ubezpieczonemu, chyba że ustanowił on cesję praw do odszkodowania na rzecz innego podmiotu lub ustanowił uprawnionego do odbioru odszkodowania.

§ 15. ZABEZPIECZENIE MIENIA

1. O ile nie umówiono się inaczej, warunkiem przyjęcia mienia do ubezpieczenia jest posiadanie zabezpieczeń spełniających minimalne wymagania określone w ust. 3-7.
2. Z zastrzeżeniem ust. 8 miejsce i przedmiot ubezpieczenia powinny spełniać następujące wymogi:
  - 1) w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego - określone w ust 3-5;
  - 2) w zakresie zabezpieczenia przeciwkradzieżowego - określone w ust 6-7.
3. Ubezpieczający lub Ubezpieczony w razie zawarcia umowy na jego rachunek (chyba że nie był o niej poinformowany) obowiązany jest korzystać z przedmiotu ubezpieczenia zgodnie z jego przeznaczeniem oraz zabezpieczyć go przed ewentualną szkodą stosując następujące powinności ubezpieczeniowe:
  - 1) budynki, budowle, wolno stojące urządzenia techniczne i technologiczne oraz zbiorniki poza budynkami winny być posadowione i wykonane zgodnie z wymogami prawa budowlanego i przepisami branżowymi, a ich eksploatacja powinna odbywać się w oparciu o pozwolenie na użytkowanie wydane przez właściwy organ nadzoru budowlanego (o ile jest to wymagane przepisami prawa) oraz stosownie do aktualnego przeznaczenia;
  - 2) związane z obiektami budowlanymi instalacje (np.: elektryczne, gazowe, wodne, grzewcze, wentylacyjne, spalinowe itd.) oraz urządzenia techniczne poddawane powinny być okresowym przeglądom stanu technicznego i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w przepisach prawa, normach technicznych lub według wskazań producenta;
  - 3) poziom i zakres zastosowanych rozwiązań organizacyjnych w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz dobór technicznych zabezpieczeń przeciwpożarowych dostosowany winien być do sposobu użytkowania obiektu określonych przepisami prawa.
4. Niezależnie od rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej Korzystający, poza wymogami określonymi w ust. 3, zobowiązany jest do spełnienia następujących minimalnych wymogów w zakresie **zabezpieczenia przeciwpożarowego** przedmiotu ubezpieczenia tj. aby:
  - 1) obiekty budowlane:
    - a) użytkowane były na podstawie uzyskanego pozwolenia wydanego przez właściwy organ nadzoru budowlanego oraz zgodnie z przeznaczeniem w nim określonym,
    - b) były wyposażone w instalacje elektryczne i odgromowe dostosowane do poziomu występującego zagrożenia,
    - c) poddawane były stwierdzonym protokołarnie przeglądom i badaniom technicznym zgodnie z obowiązującymi przepisami,
    - d) wyposażone zostały w gaśnice, hydranty oraz inne urządzenia przeciwpożarowe zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa,
    - e) posiadały wytyczone oraz oznakowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa drogi i wyjścia ewakuacyjne, zapewniające szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem;
  - 2) urządzenia techniczne i technologiczne, zbiorniki poddawane były okresowym przeglądom stanu technicznego i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami

- określonymi w przepisach prawa, Polskich Normach, normach branżowych, w dokumentacji techniczno-ruchowej oraz instrukcjach obsługi;
- 3) sprzęt i urządzenia poddawane były okresowej konserwacji i przeglądowi stanu technicznego potwierdzającym ich sprawność, zgodnie z zaleceniami producenta.
5. Zależnie od rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej Korzystający zobowiązany jest do spełnienia minimalnych wymogów w zakresie **zabezpieczenia przeciwpożarowego** przedmiotu ubezpieczenia określonych w ust 3-4 oraz dodatkowo w pkt. 1-3:
  - 1) w odniesieniu do działalności produkcyjnej wymagane jest, aby:
    - a) czynności związane z wytwarzaniem, przetwarzaniem, obróbką, transportem lub składowaniem materiałów stwarzających zagrożenie pożarowe wykonywane były zgodnie z warunkami ochrony przeciwpożarowej określonymi w instrukcji bezpieczeństwa pożarowego, stanowiskowych instrukcjach pracy lub według wskazań ich producenta,
    - b) minimalna odległość od urządzeń i instalacji, których powierzchnie mogą się nagrzewać do temp. przekraczającej 100°C (w tym punktów oświetleniowych, instalacji grzewczych, innych) oraz linii kablowych o napięciu 1 kV i wyższym, przewodów uziemiających, przewodów odprowadzających instalacji odgromowych, rozdzielnic prądu elektrycznego, wynosi co najmniej 0,5 m,
    - c) ilość materiałów niebezpiecznych pożarowo na stanowisku pracy nie przekraczała dobowego zapotrzebowania, lub dobowej produkcji,
    - d) zapas materiałów niebezpiecznych pożarowo przekraczający wielkości określone w lit. c) winien być przechowywany w miejscu wydzielonym i przystosowanym do tego celu;
  - 2) w odniesieniu do pozaprodukcyjnej działalności związanej z przetadunkiem, magazynowaniem i przechowywaniem towarów wymagane jest, aby:
    - a) teren, obiekty budowlane oraz składy magazynowe były dozorowane, a dostęp do nich był kontrolowany,
    - b) minimalna odległość od urządzeń i instalacji, których powierzchnie mogą się nagrzewać do temperatury przekraczającej 100°C (w tym punktów oświetleniowych, instalacji grzewczych, innych) oraz linii kablowych o napięciu 1 kV i wyższym, przewodów uziemiających, przewodów odprowadzających instalacji odgromowych, rozdzielnic prądu elektrycznego, wynosi co najmniej 0,5 m,
    - c) czynności związane z transportem lub składowaniem materiałów stwarzających zagrożenie pożarowe wykonywane były zgodnie z warunkami ochrony przeciwpożarowej określonymi w instrukcji bezpieczeństwa pożarowego lub według wskazań ich producenta,
    - d) materiały niebezpieczne pożarowo przechowywane były w miejscu wydzielonym i przystosowanym do tego celu;
  - 3) w odniesieniu do pozostałych rodzajów działalności gospodarczej poza wymienionymi w pkt 1-2 wymaga się, aby minimalna odległość od urządzeń i instalacji, których powierzchnie mogą się nagrzewać do temp. przekraczającej 100°C (w tym punktów oświetleniowych, instalacji grzewczych, innych) oraz linii kablowych o napięciu 1 kV i wyższym, przewodów uziemiających, przewodów odprowadzających instalacji odgromowych, rozdzielnic prądu elektrycznego, wynosiła co najmniej 0,5m.
6. Korzystający zobowiązany jest do spełnienia następujących minimalnych wymogów w zakresie **zabezpieczenia przeciwkradzieżowego** przedmiotu ubezpieczenia:
  - 1) obiekty budowlane, w których znajduje się objęte ochroną mienie powinny posiadać pełne ściany, stropy, podłogi i dachy wykonane z materiałów oraz według technologii odpowiadającej wymaganiom wynikającym z przeznaczenia i usytuowania obiektu;
  - 2) wszelkie otwory, które umożliwiają dostęp do ubezpieczonego mienia winny być zabezpieczone w sposób uniemożliwiający dostęp do mienia bez użycia siły lub narzędzi;
  - 3) wszystkie drzwi zewnętrzne prowadzące do obiektu, w którym znajduje się ubezpieczone mienie powinny być:
    - a) w należyłym stanie technicznym oraz tak skonstruowane, osadzone i zamknięte, aby nie było możliwe ich wyłamanie lub wyważenie bez użycia siły lub narzędzi, a otwarcie bez użycia podrobionych lub dopasowanych kluczy;
    - b) zamykane na:
      - i. minimum dwa zamki lub dwie kłódki umieszczone na oddzielnych skoblach lub

- ii. jeden zamek wielopunktowego ryglowania lub
  - iii. pojedynczy zamek lub kłódkę, gdy ustanowiono stały dozór lub zainstalowano urządzenie alarmowe;
- 4) jeżeli drzwi zewnętrzne do budynku lub w jego wydzielonej części, w którym znajduje się ubezpieczone mienie nie są zabezpieczone zgodnie z wymaganiami określonymi w pkt. 3, wówczas wymagania dotyczące drzwi zewnętrznych odnoszą się do drzwi wewnętrznych prowadzących do pomieszczeń, w których znajduje się mienie objęte ochroną;
  - 5) wszystkie okna i inne przeszklone otwory zewnętrzne, kraty, rolety, żaluzje i ich ościeżnice powinny być w należyłym stanie technicznym, właściwie wykonane i osadzone zgodnie z instrukcją producenta oraz zamknięte tak, aby wejście do lokalu nie było możliwe bez pozostawienia śladów użycia siły lub narzędzi;
  - 6) okna, oszklone drzwi i inne zewnętrzne otwory w lokalach znajdujących się w piwnicach, suterrenach i parterach, a także w lokalach znajdujących się na wyższych kondygnacjach, do których jest dostęp z położonych nad nimi lub obok nich przybudówek, balkonów, tarasów i dachów, jak również zewnętrzne otwory na strychach i w piwnicach, z których jest przejście do dalszych pomieszczeń, powinny być na całej powierzchni zabezpieczone kratami stałymi lub ruchomymi, roletami bądź żaluzjami przeciwwłamaniowymi, okiennicami stalowymi, szybami o zwiększonej odporności na włamanie (co najmniej klasy P3/P3A); ruchome zabezpieczenia powinny być zamykane na co najmniej jeden zamek lub kłódkę z zastrzeżeniem, że postanowienia powyższe nie mają zastosowania jeśli:
    - a) w budynkach lub pomieszczeniach, w których znajduje się ubezpieczone mienie ustanowiono stały dozór,
    - b) budynek, jego wydzielona część lub pomieszczenia, w których znajduje się ubezpieczone mienie zaopatrzone są w czynne i należyście konserwowane urządzenia alarmowe tzn.:
      - i. elektroniczne urządzenia antywłamaniowe wywołujące alarm w miejscu ubezpieczenia lub
      - ii. elektroniczne urządzenia antywłamaniowe przekazujące sygnał do centrum monitorującego za pośrednictwem układu transmisji alarmu, z możliwością niezwłocznego podjęcia interwencji przez służbę ochrony lub zadysponowania odpowiednich służb interwencyjnych;
  - 7) klucze do obiektów/lokali i schowków objętych ubezpieczeniem powinny być przechowywane w sposób chroniący je przed kradzieżą i uniemożliwiający dostęp do nich osobom nieuprawnionym; w razie zagubienia lub zaginięcia kluczy (także kluczy zapasowych) Ubezpieczający, po powzięciu o tym informacji, zobowiązany jest niezwłocznie dokonać wymiany zamknięcia.
7. Ubezpieczający zobowiązany jest do spełnienia następujących minimalnych wymogów w zakresie **zabezpieczenia przeciwkradzieżowego** w odniesieniu następujących przedmiotów ubezpieczenia:
- 1) materiały i wyroby przechowywane na wolnym powietrzu uważa się za zabezpieczone należyście, o ile znajdują się na terenie wydzielonym, ogrodzonym i oświetlonym w porze nocnej oraz objętym stałym dozorem;
  - 2) maszyny i sprzęt budowlano-montażowy przechowywany poza budynkami uważa się za zabezpieczony należyście, o ile znajduje się na ogrodzonych, zamkniętych i oświetlonych w porze nocnej placach składowych oraz pod stałym dozorem;
  - 3) **maszyny samobieżne, przechowywane poza budynkami** uważa się za zabezpieczone należyście o ile znajdują się na **ogrodzonym, zamkniętym i oświetlonym** w porze nocnej placu względnie na terenie wyznaczonego parku maszyn z zastrzeżeniem pkt 4 oraz pod warunkiem, że:
    - a) maszyny samobieżne o sumie ubezpieczenia powyżej 500.000 PLN muszą być dodatkowo zabezpieczone monitoringiem satelitarnym (GPS) lub stałym dozorem miejsca/placu, na którym się znajdują,
    - b) drzwi maszyn samobieżnych powinny być zamknięte na zamki fabryczne lub w inny sposób uniemożliwiający dostęp osób postronnych, a dostanie się do wnętrza maszyny możliwe było jedynie poprzez wyłamanie zamka lub wybitcie szyby lub też fizyczne zniszczenie innego stosownego zabezpieczenia, a kluczyki do zamków lub stacyjek zapłonowych lub sterowniki służące do otwarcia winny być zdeponowane w pomieszczeniu lub schowku w sposób chroniący je przed kradzieżą i dostępem osób nieuprawnionych i objęte dozorem osobowym,
  - c) samobieżne maszyny rolnicze, kombajny, o ile nie są przechowywane w budynkach, powinny być parkowane na ogrodzonej posesji zamieszkałego gospodarstwa rolnego lub na terenie wyznaczonego parku maszyn zabezpieczonego zgodnie z postanowieniami pkt 2, strzeżonego poprzez pełnienie dozoru osobowego;
  - 4) maszyny samobieżne pozostawione po godzinach pracy na **nieogrodzonym terenie otwartym**, które ze względu na ich specyfikę, rodzaj, przeznaczenie oraz miejsce użytkowania oraz które nie mogą być przechowywane zgodnie z postanowieniami pkt 3, uważa się za zabezpieczone należyście o ile:
    - a) miały drzwi zamknięte na zamki fabryczne lub w inny sposób uniemożliwiający dostęp osób postronnych, a dostanie się do wnętrza maszyny i urządzenia możliwe było jedynie poprzez wyłamanie zamka lub wybitcie szyby lub też fizyczne zniszczenie innego stosownego zabezpieczenia, a kluczyki do zamków lub stacyjek zapłonowych lub sterowniki służące do otwarcia były zdeponowane w pomieszczeniu / schowku w sposób chroniący je przed kradzieżą i dostępem osób nieuprawnionych,
    - b) oraz dodatkowo maszyny o wartości powyżej 400.000 PLN posiadają zainstalowany system monitoringu do ustalenia ich lokalizacji GPS lub GANNET;
  - 5) szalunki, stoliki szalunkowe, panele szalunkowe, podpory stropowe i przemyślowe wszelkiego typu oraz rusztowania wraz z wszelkimi elementami w czasie kiedy nie są wykorzystywane zgodnie z ich podstawowym przeznaczeniem uważa się za zabezpieczone należyście o ile znajdują się na ogrodzonym, zamkniętym i oświetlonym w porze nocnej placu względnie na terenie wyznaczonego parku maszyn;
  - 6) mienie w transporcie uważa się za należyście zabezpieczone o ile spełnione zostaną minimalne wymogi zabezpieczenia tj.:
    - a) środki transportu dokonujące przewozów mienia posiadają zamkniętą formę karoserii,
    - b) ubezpieczone mienie jest tak umiejscowione w środku transportu, żeby nie było widoczne z zewnątrz (nie dotyczy ładunków ponadgabarytowych, o specyficznych właściwościach - wielkość, kształt itp.),
    - c) w przypadku postoju dłuższego niż 2 godz. w czasie nieobecności kierowcy środek transportu przewożący ubezpieczone mienie znajduje się na parkingu strzeżonym albo na terenie ogrodzonej posesji albo w zamkniętym pomieszczeniu,
    - d) podczas postoju na czas nieobecności kierowcy środek transportu przewożący ubezpieczone mienie jest zamknięty na wszystkie istniejące zamki, posiada zamknięte wszystkie szyby, znajdujące się w nim zabezpieczenia kradzieżowe są uruchomione.
8. Na podstawie indywidualnej oceny ryzyka PKO TU S.A. może określić odmienne od określonych w OWU warunki zabezpieczenia mienia.

§ 16. KONSEKWENCJE NIEWŁAŚCIWEGO ZABEZPIECZENIA PRZEDMIOTU UBEZPIECZENIA

Niezapewnienie przez Ubezpieczającego ochrony mienia w sposób opisany w § 15 ust. 3-7 oraz 8 może stanowić dla PKO TU S.A. podstawę do odmowy przyjęcia przedmiotu finansowania do ubezpieczenia na kolejny okres ubezpieczenia, odmowy wypłaty odszkodowania lub zmniejszenia kwoty odszkodowania w stopniu w jakim brak zabezpieczenia przyczynił się do powstania lub zwiększenia rozmiarów szkody.

§ 17. PRAWA I OBOWIĄZKI STRON UMOWY

1. Ubezpieczający obowiązany jest przestrzegać powszechnie obowiązujących przepisów dotyczących ochrony mienia, a w szczególności przepisów prawa budowlanego, prawa pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska, norm dotyczących budowy i eksploatacji maszyn i urządzeń technicznych.
2. Ubezpieczający obowiązany jest do prowadzenia ewidencji ubezpieczonego mienia zgodnie z obowiązującymi przepisami.
3. Ubezpieczający obowiązany jest umożliwić przedstawicielom PKO TU S.A. dokonanie lustracji przedmiotu ubezpieczenia przed zawarciem umowy ubezpieczenia.
4. PKO TU S.A. zastrzega sobie prawo do dokonywania ponownych lustracji po zawarciu umowy ubezpieczenia, o ile uzna to za wskazane.
5. Ubezpieczający obowiązany jest poinformować PKO TU S.A. o zmianach warunków prowadzenia działalności powstałych w czasie trwania umowy ubezpieczenia, mających wpływ na ocenę przyjętego ubezpieczenia, zwiększenie prawdopodobieństwa powstania szkody lub zwiększenia jej rozmiarów, jakimi są

np.: zmiana procesów technologicznych, prowadzenie w czasie trwania umowy ubezpieczenia prac modernizacyjnych, remontowych.

6. W razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego, Ubezpieczający obowiązany jest użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie a w przypadku powstania szkody dążyć do zmniejszenia jej rozmiarów.
7. Jeżeli Ubezpieczający z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 6 PKO TU S.A. nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
8. Przed podjęciem przez PKO TU S.A. czynności likwidacyjnych, Ubezpieczający nie może zmieniać stanu spowodowanego zdarzeniem ubezpieczeniowym, chyba że zmiany te były niezbędne dla ratowania mienia lub zmniejszenia rozmiarów szkody albo jeżeli dokonanie tych zmian w danych okolicznościach było konieczne.
9. PKO TU S.A. nie może powoływać się na zakaz określony w ust. 8, jeżeli nie rozpoczęło czynności likwidacyjnych w ciągu 5 (pięciu) dni roboczych od daty otrzymania zawiadomienia o powstaniu szkody.
10. Ubezpieczający obowiązany jest zezwolić PKO TU S.A. na dokonanie czynności niezbędnych dla ustalenia okoliczności powstania szkody i wysokości odszkodowania, jak również udzielić PKO TU S.A. potrzebnych wyjaśnień oraz przedstawić dowody, w tym księgowo, których odpowiednio do stanu rzeczy zażąda PKO TU S.A.
11. Ubezpieczający obowiązany jest również sporządzić, na podstawie posiadanych materiałów dowodowych i na własny koszt, obliczenie poniesionych strat, tzw. rachunek strat.
12. W przypadku braku współdziałania Ubezpieczającego i Ubezpieczonego w ustalaniu rozmiaru szkody i okoliczności zdarzenia, PKO TU S.A. ustali wysokość odszkodowania na podstawie informacji i dokumentów zgromadzonych w celu ustalenia odpowiedzialności PKO TU S.A. i wysokości odszkodowania.
13. Jeżeli Ubezpieczający odzyskał mienie będące przedmiotem szkody w stanie niezmienionym, PKO TU S.A. wolne jest od obowiązku wypłaty odszkodowania, a w przypadku gdy odszkodowanie zostało wypłacone, Ubezpieczony obowiązany jest niezwłocznie zwrócić PKO TU S.A. wypłaconą kwotę. W razie odzyskania przedmiotów w stanie uszkodzonym lub niekompletnym, zwrotowi podlega kwota odpowiadająca wartości mienia w dniu odzyskania, pomniejszona o koszty odzyskania mienia poniesione przez Ubezpieczającego.

§ 18. ROSZCZENIA REGRESOWE

1. Z dniem wypłaty odszkodowania, roszczenie Ubezpieczonego do osoby trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na PKO TU S.A. do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli PKO TU S.A. pokryło tylko część szkody, Ubezpieczonemu przysługuje pierwszeństwo w zaspokojeniu pozostałej części roszczeń przed roszczeniami regresowymi PKO TU S.A.
2. Ubezpieczający i Ubezpieczony na wniosek PKO TU S.A. zobowiązany jest przekazać posiadane przez siebie dokumenty i informacje, niezbędne do skutecznego dochodzenia przez PKO TU S.A. roszczeń regresowych.

§ 19. POWOŁANIE RZECZOZNAWCY

1. Zarówno ubezpieczyciel jak i Ubezpieczony mogą powoływać na własny koszt rzeczoznawców do wyliczenia sumy ubezpieczenia, przyczyny, zakresu lub rozmiaru i wysokości szkody.
2. W przypadku dwu odmiennych opinii strony mogą wyznaczyć wspólnego rzeczoznawcę, którego ekspertyza będzie ostateczna i przyjęta przez obie strony. Koszty powołania wspólnego eksperta Ubezpieczający i ubezpieczyciel poniosą w równych częściach.

§ 20. ZAWIADOMIENIA I OŚWIADCZENIA

1. Wszystkie zawiadomienia i oświadczenia mające związek z umową ubezpieczenia powinny być składane na piśmie lub na innym trwałym nośniku (np. e-mail) z zastrzeżeniem postanowienia § 22 ust.1.
2. Korespondencja związana z umową ubezpieczenia wysyłana jest pod ostatni znany adres adresata. Ubezpieczyciel, Ubezpieczający/Ubezpieczony zobowiązani są do niezwłocznego informowania o zmianie swoich danych adresowych.

§ 21. REKLAMACJE I SKARGI

1. Ubezpieczający/Ubezpieczony lub uprawniony z umowy ubezpieczenia może złożyć reklamację dotyczącą usług świadczonych przez ubezpieczyciela lub udzielanej ochrony ubezpieczeniowej. Klient multiagenta uczestniczącego w procesie zawarcia umowy ubezpieczenia (tj. agenta świadczącego usługi

pośrednictwa ubezpieczeniowego na rzecz innych ubezpieczycieli w zakresie ubezpieczeń majątkowych i osobowych), ma prawo złożyć reklamację w jednostce organizacyjnej multiagenta w zakresie niezwiązanym z udzielaną ochroną ubezpieczeniową.

2. Reklamacje można składać w każdej jednostce ubezpieczyciela:
  - 1) w formie pisemnej - osobiście albo przesyłką pocztową w rozumieniu przepisów dotyczących Prawa pocztowego;
  - 2) ustnie - telefonicznie albo osobiście do protokołu podczas wizyty w jednostce ubezpieczyciela;
  - 3) w formie elektronicznej - za pośrednictwem formularza kontaktowego zamieszczonego na stronie internetowej: www.pkoubezpieczenia.pl.
3. Odpowiedź na reklamację powinna zostać wysłana przez ubezpieczyciela nie później niż 30 dni od dnia jej otrzymania.
4. Jeżeli w terminie określonym w ust. 3 ustalenie okoliczności koniecznych do rozpatrzenia reklamacji okazałoby się niemożliwe, ubezpieczyciel powiadomi składającego reklamację wyjaśniając przyczynę opóźnienia i wskazując okoliczności, które muszą zostać ustalone do rozpatrzenia sprawy oraz określając przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, nie późniejszy niż 60 dni, od dnia otrzymania reklamacji.
5. Składając reklamację zostanie powiadomiony o rozpatrzeniu reklamacji w formie wybranej przez siebie poprzez jej określenie w treści reklamacji lub wskazanie numeru telefonu, adresu e-mail lub adresu korespondencyjnego, na który ma zostać przesłane powiadomienie o rozpatrzeniu reklamacji.
6. Odpowiedź na reklamację zostanie udzielona w postaci papierowej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji, natomiast za pośrednictwem poczty elektronicznej - wyłącznie na wniosek składającego reklamację.
7. Skargi lub zażalenia złożone przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia nie będące reklamacjami w rozumieniu ust. 1 ubezpieczyciel rozpatruje w terminie 30 dni od ich otrzymania.
8. Jeżeli w terminie określonym w ust. 7 ustalenie okoliczności koniecznych do rozpatrzenia okazałoby się niemożliwe, ubezpieczyciel powiadomi skarżącego o przyczynach braku możliwości dotrzymania terminu wskazując okoliczności, które jeszcze powinny zostać ustalone oraz przewidywany termin udzielenia odpowiedzi na skargę lub zażalenie, jednak, nie późniejszy niż 60 dni od dnia otrzymania skargi lub zażalenia.
9. Ubezpieczyciel podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
10. Informacje dotyczące wnoszenia i rozpatrywania reklamacji publikowane są na stronie internetowej www.pkoubezpieczenia.pl.
11. Uprawniony z umowy ubezpieczenia będący osobą fizyczną, który wyczerpał drogę postępowania reklamacyjnego przed ubezpieczycielem, może złożyć wniosek do Rzecznika Finansowego (<https://rf.gov.pl/>) o pozasądowe rozwiązanie sporu, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym.

§ 22. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. W porozumieniu z Ubezpieczającym mogą być wprowadzone na piśmie do umowy ubezpieczenia postanowienia odmienne od ustalonych w niniejszych OWU, które wymagają zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności.
2. W sprawach nieuregulowanych niniejszymi OWU mają zastosowanie odpowiednie przepisy Kodeksu cywilnego, ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, oraz inne powszechnie obowiązujące przepisy prawa polskiego w szczególności dotyczące prowadzonej przez Ubezpieczonego działalności gospodarczej związanej z używaniem i zabezpieczeniem przedmiotu ubezpieczenia.
3. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, uprawnionego albo spadkobiercy Ubezpieczonego będącego osobą fizyczną albo uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
4. OWU zostały przyjęte uchwałą Zarządu PKO Towarzystwa Ubezpieczeń S.A. w dniu 31 stycznia 2019 r. i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawartych po dniu uchwalenia OWU.

W imieniu i na rzecz PKO Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.:

Prezes Zarządu
Sławomir Łopalewski

Członek Zarządu
Leszek Skop